

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: +370 5 273 5673, +370 706 80 501,

el. p. kam@kam.lt, elektroninio pristatymo dėžutės adresas 188602751.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2025-12- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Įgyvendindama nuo 2026 m. sausio 1 d. įsigaliosiantį naujos redakcijos Lietuvos Respublikos karo prievolės ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos įstatymą, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija parengė ir, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2025 m. gruodžio 9 d. išvadoje Nr. NV-2895 pateiktas pastabas, pakartotinai teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos karo prievolės ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos įstatymo įgyvendinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektu, įgyvendinant Karo prievolės ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos įstatymo (toliau – Įstatymas) 24 straipsnio 2 dalį, paskiriama alternatyviają krašto apsaugos tarnybą administruojanti institucija, kuriai pavedama patvirtinti Įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje numatytą Viešosios naudos nevyriausybiinių organizacijų, kuriose atliekama alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba, sąrašą.

Alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos administravimas (šiuo metu jį atlieka Lietuvos kariuomenės Karo komendantūrų valdybos Karo prievolės ir komplektavimo tarnyba) būtų perduodamas Jaunimo reikalų agentūrai (biudžetinė įstaiga prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos), atsižvelgiant į vieną iš Jaunimo reikalų agentūros veiklos tikslų – užtikrinti visumą jaunimo poreikius atitinkančių priemonių ir paslaugų, teikiamų nacionaliniu, tarptautiniu ir regioniniu lygiu, siekiant sudaryti palankias sąlygas formuotis jauno žmogaus asmenybei ir jo integravimuisi į visuomenės gyvenimą.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pavedama patvirtinti Įstatymo 11 straipsnio 3, 14 ir 16 dalyse, 13 straipsnio 2 dalyje, 14 straipsnyje ir 32 straipsnio 2 dalyje numatytus įgyvendinamuosius teisės aktus.

Įgyvendinant Įstatymo 7 straipsnio 6 dalį, Krašto apsaugos ministerijai pavedama patvirtinti Asmenų skyrimo stebėti metinio karo prievolininkų sąrašo sudarymo procedūras tvarkos aprašą (šiuo metu tai nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė).

Taip pat, įgyvendinant Įstatymo 37 straipsnio 3 dalį, Krašto apsaugos ministerijai kartu su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija pavedama patvirtinti karo prievolininkams ir asmenims, sukakusiems 17 metų, jų tinkamumo privalomajai karo tarnybai tikrinimo dienomis taikomas fiziologines mitybos normas.

Priėmus Nutarimo projektą, bus įgyvendintos Įstatymo nuostatos dėl alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos administravimo ir užtikrinta, kad alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba atitiktų

civilinės tarnybos sampratą ir jos administravimas būtų atskirtas nuo krašto apsaugos sistemos. Nutarimo projektu siūlomas alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos administravimo modelis atitiks Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos teisę.

Nutarimo projektas neprieštarauja Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatoms.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimo projekto poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Konsultacijų su visuomene nebuvo numatyta.

Priėmus Nutarimo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai buvo pateiktas derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. balandžio 20 d. nutarimo Nr. 376 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. vasario 23 d. nutarimo Nr. 207 „Dėl Karo prievolinkų prašymų atlikti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą nagrinėjimo komisijos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ pakeitimo projektas (TAIS Nr. 25-13329), kuris po gautų pastabų buvo pakoreguotas ir, siekiant teisėkūros ekonomiškumo ir efektyvumo, parengtas Nutarimo projektas, kuriuo ne tik siūlomi nustatyti įgaliojimai patvirtinti įgyvendinamuosius teisės aktus, bet ir pripažinti netekusiais galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. balandžio 20 d. nutarimą Nr. 376 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. vasario 23 d. nutarimo Nr. 207 „Dėl Karo prievolinkų prašymų atlikti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą nagrinėjimo komisijos nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimą Nr. 1130 „Dėl Asmenų skyrimo stebėti kalendorinių metų karo prievolinkų sąrašo sudarymo procedūras tvarkos aprašo patvirtinimo“. Nutarimo projektas darbo tvarka suderintas su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Teisingumo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. 735 buvo pritarta Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2729 21 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir jo pateikimui Lietuvos Respublikos Seimui (šio įstatymo priėmimas numatytas Seimo 2025 m. gruodžio 18 d. posėdžių darbotvarkėje). Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2729 21 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalimi keičiamo Įstatymo 11 straipsnio 16 dalyje numatoma, kad alternatyviosios tarnybos prievolinkams *mutatis mutandis* taikomos teisės aktų nuostatos, reglamentuojančios darbuotojams taikomus saugos ir sveikatos reikalavimus, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų tyrimo tvarką; 3 straipsnio 3 dalimi keičiamo Įstatymo 12 straipsnio 6 dalyje numatoma, kad į alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą skiriami alternatyviosios tarnybos prievolinkai *mutatis mutandis* teisės aktų, reglamentuojančių privalomus sveikatos patikrinimus, nustatyta tvarka patikrinus jų sveikatą. Atsižvelgiant į tai, papildomų įgaliojimų saugos ir sveikatos reikalavimams, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų tyrimo, sveikatos patikrinimo tvarkai nustatyti Nutarimo projekte nenumatoma.

Pagal Įstatymo 12 straipsnio 2 dalį, Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustatytų komisijos, kuri priimtų sprendimą dėl karo prievolininkų prašymų dėl alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo, (toliau – Komisija) narių skaičių, jos sudarymo ir darbo tvarką. Atsižvelgiant į Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto 2018 m. liepos 26 d. išreikštą poziciją, kad alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba turi būti nepriklausoma nuo karių kontrolės ir priežiūros ir krašto apsaugos sistemos institucijų, taip pat į Europos Žmogaus Teisių Teismo 2022 m. rugsėjo 9 d. sprendime byloje *Teliatnikov prieš Lietuvą* išreikštą poziciją, kad sprendžiant, ar alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba yra civilinio pobūdžio, svarbu įvertinti ir tokius veiksnius, kaip pavaldumą, kontrolę, taikytinas taisykles, ir siekiant kuo didesnio Komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo proceso objektyvumo ir nepriklausomumo nuo vienos institucijos (ypač krašto apsaugos sistemos), siūlytina įgaliojimus patvirtinti Komisijos narių skaičių, jos sudarymo ir darbo tvarką palikti Vyriausybei, todėl Nutarimo projekte nėra numatoma šiuos įgaliojimus suteikti kitai institucijai.

Įvertinę Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2025 m. gruodžio 9 d. išvados Nr. NV-2895 4 punkte pateiktą pasiūlymą (dėl Įstatymo 11 straipsnio 7 dalies nuostatos įgyvendinimo), informuojame, kad, vadovaujantis Įstatymo 11 straipsnio 4 dalimi, alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą atliekantiems asmenims tarnybos vieta bus parenkama pagal jų ar jų šeimos narių gyvenamąją vietą. Tais atvejais, jeigu jie ar jų šeimos nariai neturėtų gyvenamosios vietos alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo vietoje, alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos laikotarpiu aprūpinimo laikina gyvenamąja vieta klausimas būtų sprendžiamas organizuojant apgyvendinimo paslaugų viešuosius pirkimus ir galėtų būti aptartas Alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose ir viešosios naudos nevyriausybiniuose organizacijose tvarkos apraše.

Nutarimo projektą parengė Krašto apsaugos ministerijos Teisės departamento (direktorė Judita Nagienė, tel. +370 5 273 5545, el. p. Judita.Nagiene@kam.lt) Teisėkūros skyriaus vedėjas Tomas Vainius, tel. +370 706 80 563, el. p. Tomas.Vainius@kam.lt, Įstaigų teisinės priežiūros skyriaus (vedėja Jūratė Bakšytė-Lozorkevičienė, tel. +370 706 80 908, el. p. Jurate.Baksyte-Lozorkeviciene@kam.lt) patarėja Asta Pašvenskienė, tel. +370 5 263 5915, el. p. Asta.Pasvenskiene@kam.lt.

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 2 lapai.

Krašto apsaugos ministras

Robertas Kaunas

Asta Pašvenskienė, tel. +370 5 263 5915, el. p. Asta.Pasvenskiene@kam.lt